

A kényszertörlési eljárással kapcsolatos tudnivalók 2017.

A cégbíróság kényszertörlési eljárás megindítását rendeli el, ha törvényességi felügyeleti hatáskörében eljárva **a céget megszüntnek nyilvánítja**, ha a cég **a végelszámolást három éven belül nem fejezte be**, ha a cég a végelszámolás általános szabályaira történő **áttérést nem hajtotta végre**, vagy a cég jogutód nélküli megszűnését előidéző ok következett be, és **végelszámolási eljárás lefolytatásának nincs helye**¹.

A kényszertörlési eljárás lefolytatásának szabályait a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) VIII./A fejezete, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény vonatkozó rendelkezései, a végelszámolás számviteli feladatairól szóló 72/2006. (IV.3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) szabályozza.

Jelen tájékoztatás célja, hogy általános képet adjon a kényszertörlési eljárás menetéről. A részletszabályok az említett jogszabályokban találhatóak.

A kényszertörlés kezdetén:

A kényszertörlési eljárás megindításáról szóló jogerős **végzést** a cégbíróság a **Cégközlönyben napi rendszerességgel közzéteszi**. A közzétételre a Cégközlöny honlapján, (www.e-cegkozlony.hu) napi feltöltéssel kerül sor. A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak van helye.

A kényszertörlési eljárás nem önkéntesen elhatározott megszűnési forma, célja a rendellenesen működő cég kényszerű, vissza nem fordítható megszüntetése, törlése. A **cégbíróság ezért – kérelemre – nem dönthet a kényszertörlési eljárás megszüntetéséről**.²

[A kényszertörlési eljárást a Cégbíróság csak akkor szünteti meg, ha a 117. § foglalt bejelentések vagy a 118. § (2)-(3) bekezdésben foglalt szervek értesítései alapján felszámolási eljárás lefolytatásának van helye.³]

Ugyanezen okból a kényszertörlési eljárás alá került cég **üzletszerű gazdasági tevékenységet nem végezhet**. A kényszertörlési eljárás során a cég legfőbb szerve **nem dönthet** a cégnek a kényszertörlési eljárás alatti **működtetéséről**, sem a kényszertörlési **eljárás megszüntetéséről**, valamint a cég **átalakulásáról**. A kényszertörlési eljárás kezdő időpontját követően pedig a cég szervei nem hozhatnak a kényszertörlési eljárás céljával ellentétes döntéseket⁴.

¹ Ctv. 116.§ (1) bekezdés

² Ctv. 116.§ (4) bekezdés

³ Ctv. 118. § (5) bekezdés

⁴ Ctv. 116.§ (3) bekezdés

A cégbíróság felhívja a vezető tisztségviselőt (tagokat) a cég vagyonára és kötelezettségeire vonatkozó **információk közlésére**.

A kényszertörlési eljárás során a vezető tisztségviselő, ha pedig a kényszertörlési eljárást végelszámolás előzte meg a volt végelszámoló teljesíti a az **adózás rendjéről szóló törvény szerinti kötelezettségeket, és nyújtja be a kényszertörlési eljárást megelőző nappal mint mérlegforduló nappal készített számviteli beszámolót.**

A kényszertörlési eljárás alatt:

A kényszertörlési eljárás során a **vezető tisztségviselő**, a végelszámolásból kényszertörlési eljárás alá kerülő adózóknál **vezető tisztségviselő hiányában a volt végelszámoló köteles** az Art. szerint az adókötelezettségeket⁵ teljesíteni.

A törvényben foglalt adókötelezettség magába foglalja többek között **az adó és költségvetési támogatás megállapítását, bevallását és befizetését**, amely teljesítésének kötelezettje az kényszertörlési eljárás során a vezető tisztségviselő, ha pedig a kényszertörlési eljárást végelszámolás előzte meg akkor a volt végelszámoló.⁶

Továbbá a vezető tisztségviselő/volt végelszámoló köteles – a kényszertörlési eljárást megelőző nappal, mint mérlegfordulónappal – **számviteli beszámolót készíteni**, majd azt a számviteli törvényben foglaltak szerint **letétbe helyezni és közzétenni**.⁷ Az elkészített számviteli beszámolót nem kell a jóváhagyásra jogosult testületnek elfogadnia.

A kényszertörlési eljárás során a vezető tisztségviselő/volt végelszámoló köteles a kényszertörlési eljárást elrendelő végzés közzétételét követő 20 napon belül a kényszertörlés alatt álló társasággal jogviszonyban álló munkavállalók részére a kényszertörlési eljárás elrendeléséig **esedékes bért kifizetni**. Ezen kötelezettség magában foglalja a **bérekkel kapcsolatos adók levonását, bevallását és befizetését is**.⁸

A fentiek alapján tehát **a végelszámolási eljárást követően elrendelt kényszertörlési eljárás során**, mivel a végelszámoló tisztsége megszűnik az eljárás kezdetével és a társaságnak nincs vezető tisztségviselője sem, **a volt végelszámolót** terhelik az adózói kötelezettségek, illetve őt illetik meg az adózói jogok is, így képviseleti joga mindaddig fennáll, amíg a társaság vezető tisztségviselő kinevezéséről nem gondoskodik.

Ez alól **kivételt képez**, ha **bt., illetve kkt. állt végelszámolás alatt**, és ezt követően indították meg a cég kényszertörlési eljárását, abban az esetben a **bt. beltag, a kkt. tag – ha a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik - minősül a társaság képviselőjének**, azaz ebben az esetben a vezető tisztségviselőnek kell a már említett kötelezettségeket teljesítenie és őt illetik meg az adózói jogok.

⁵ Art. 14. § (1) bekezdés és Ctv. 117/A. § (3) bekezdés

⁶ Art. 14. § (4) bekezdés

⁷ Ctv. 117/A. § (3) bekezdés és Korm.rendelet. 6, § (4) bekezdés

⁸ Ctv. 117/A. § (2) bekezdés

A cégbíróság intézkedései:

A kényszertörlési eljárás elrendeléséről szóló végzésben a cégbíróság felhívást tesz közzé arra vonatkozóan, hogy akinek

- a céggel szemben **követelése van** (ideértve a számviteli törvény szerinti függő követelést is), illetve
- tudomása van a cég ellen zajló **bírósági, közjegyzői vagy más hatósági eljárásról**, vagy
- a **cég tulajdonában lévő eszköz van a birtokában**, vagy
- a cég vagyontárgyára vonatkozó **jog jogosultjaként** van bejegyezve,
- valamely vagyontárgyat illetően a javára, illetve érdekében **tény van feljegyezve**, vagy
- a cég **vagyontárgyára tarthatna igényt**,
- tudomása van a kényszertörlés közzétételének napját megelőző évben a cég vagyonában bekövetkezett változásról
- a **céggel fennálló munkaviszonyon alapuló bérkövetelése vagy munkaviszonyból származó egyéb követelése van**

azt 60 napon belül jelentse be a cégbíróságnak.

FONTOS! Azoknak a munkavállalóknak tehát, akiknek munkaviszonyon alapuló bér- vagy egyéb követelése áll fenn egy kényszertörlési eljárás alatt álló céggel szemben, igényüket a fentiek alapján 60 napon belül jelenthetik be a cégbíróságnak.

Ha a munkavállaló az eljárásról csak később szerez tudomást, bérigényét legkésőbb a kényszertörlési eljárás jogerős befejezéséig még bejelentheti a cégbíróságnak.⁹

Ebben az esetben a cégbíróságnak gondoskodnia kell egy Bérgarancia Biztos kijelöléséről, akinek feladata, hogy a felmerülő követelés rendezésre kerüljön a Bérgarancia Alapból.¹⁰

A céggel szembeni bejelentések tartalmától és a cég vagyoni helyzetétől függően a kényszertörlési eljárásban a **cégbíróság alábbi döntéseket hozza:**

1. Ha a céggel szemben **követelés bejelentésére nem került sor**, valamint a cég **vagyonával kapcsolatos információ nem érkezett**, a cégbíróság (eltiltás mellőzése mellett) **a céget törli a cégjegyzékből.**¹¹

2. Ha a céggel szemben **követelés bejelentésére nem került sor**, a cégbíróság azonban megállapította, hogy a cég **fellelhető vagyonnal rendelkezik**, a cégbíróság (eltiltás mellőzése mellett) **a céget törli a cégjegyzékből** és rendelkezik a vagyonnak a tagok közötti felosztásáról a Cstv. 61. §-ában foglaltak alkalmazásával. Amennyiben azonban a cég fellelhető vagyonának tulajdonjogával összefüggésben kétség merül fel, azt úgy kell tekinteni, mintha a céggel szemben követelés bejelentésére került volna sor.¹²

⁹ Ctv. 117/A. § (4) bekezdés

¹⁰ Ctv. 117/A. § (4) bekezdés

¹¹ Ctv. 118. § (1) bekezdés, Gt. 5. § (10) bekezdése és a 23. § (3) bekezdése

¹² Ctv. 118. § (6) bekezdés

A cégbíróság által a felosztott cégvagyon után keletkező adófizetési kötelezettség bevallására és megfizetésére az abból részesedő magánszemély kötelezett.

3. Ha a céggel szemben **követelés bejelentésére kerül sor**, azonban a bejelentések és vagyonfelmérés alapján a cég **vagyontalan** vagy a vagyona előreláthatóan **nem fedezi a várható felszámolási költségeket**, a cégbíróság *rendelkezik eltiltásról* és a céget *törli a cégjegyzékből*.¹³

Az eltiltás következménye, hogy az eltiltott személy a cég jogerős törlését követő öt évig nem szerezhethet gazdasági társaságban többségi befolyást, **nem válhat** gazdasági társaság korlátlanul felelős **tagjává**, egyéni cég tagjává, továbbá **nem lehet cég vezető tisztségviselője**. Ezen túlmenően az eltiltás hatálya alatt álló vezető tisztségviselőt a cégbíróság automatikus végzéssel **törli mindazon cég** fennálló cégjegyzék adatai közül, **ahol mint vezető tisztségviselő szerepel**.

Ha azonban a kényszertörlési eljárás alatt a cégbíróság döntéséig az eltiltás lehetőségével fenyegetett személy a cég adótartozását (és ha van, valamennyi más hitelező tartozását is) megfizeti, és ennek tényét a cégbíróság felé igazolja, az eltiltás elkerülhető.

4. Amennyiben a céggel szemben **követelés bejelentésére került sor**, és a bejelentések és vagyonfelmérés alapján a cégbíróság megállapítja, hogy¹⁴

- a.) a cég vagyona előreláthatóan **fedezi a várható felszámolási költségeket**, vagy
- b.) a cégnek valószínűsíthetően **fedezetelvonó ügylet miatt jelentősen csökkent vagy nincs vagyona**,

a cégbíróság kényszertörlési eljárást megszünteti, és **kezdeményezi a cég ellen *felszámolási eljárás megindítását***¹⁵.

Amely esetekben a cégbíróság nem felszámolási eljárás megindítását kezdeményezi, ott a cég törlésére kerül tehát sor. A törülő végzést a cégbíróság a Céggazdasági Közlönyben közzéteszi, a végzés ellen a megjelenésétől számított **tizenöt napon belül fellebbezésnek van helye**, a határidő elmulasztása miatt azonban igazolási kérelem nem terjeszthető elő.

A kényszertörlési eljárás után:

Ha a **korlátozott tagi felelősséggel működő céget** a cégbíróság kényszertörlési eljárásban törölte a cég - a cég törlésének időpontjában a cégjegyzékbe bejegyzett - **volt tagja korlátlanul felel** a cég hitelezőjének **kielégítetlen követelése erejéig, ha a tag a korlátolt felelősségével visszaélt**.

¹³ Ctv. 118. § (2) bekezdés

¹⁴ Ctv. 118. § (3) bekezdés

¹⁵ Ctv. 118. § (3) bekezdés

(A korlátozott felelősségével visszaél az a tag, aki **tartósan hátrányos üzletpolitikát folytat**, a **cég vagyonával sajátjakként rendelkezik**, vagy aki a **cég törvényes működésével nyilvánvalóan ellentétes** határozatot hozott.)

Több tag felelőssége egyetemleges.

Ha a korlátozott tagi felelősséggel működő céget a cégbíróság a kényszertörlési eljárásban törölte a cégjegyzékből, az a volt tag, aki a **kényszertörlési eljárás megindulását megelőző három éven belül ruházta át részesedését, korlátlanul felel** a cég hitelezőjének kielégítetlen követelése erejéig, **ha a korlátolt felelősségével tagsági jogviszony alatt visszaélt vagy a részesedésének átruházásakor rosszhiszemű volt.**

(Mentesül a tag a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy az átruházás során jóhiszeműen és a hitelezői érdekek figyelembevételével járt el.)

Több tag felelőssége egyetemleges.

Ha a cégbíróság a céget kényszertörlési eljárásban törölte a cégjegyzékből, a **cég vezető tisztségviselője** - ideértve a kényszertörlési eljárás előtt a cégjegyzékből törölt vezető tisztségviselőt is - **az okozott hátrány erejéig felel a kielégítetlenül maradt hitelezői követelésekért, ha a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembe vételével látta el**, és ezáltal a cég vagyona csökkent, illetve a hitelezők követeléseinek kielégítése meghiúsult.

Több vezető tisztségviselő esetén felelőségük egyetemleges.

A felelőség megállapítási eljárás során **vezető tisztségviselő minősül a cég által megválasztott végelszámoló**, illetve a cég **vezető tisztségviselőjének minősül** az a személy is, aki a **cég döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt.**¹⁶

Kényszertörlés alatt beadandó bevallások:¹⁷

Élő, működő cégből kényszertörlés alá kerülő adózók benyújtandó bevallásai:

Az Art. rendelkezése szerint a kényszertörlési eljárás alá kerülő adózók **a tevékenységüket lezáró adóbevallást** – a kényszertörlési eljárás kezdő időpontját megelőző nappal – a kényszertörlési eljárás kezdő időpontját követő 30 napon belül kötelesek benyújtani.

A tevékenységet lezáró adóbevallással egyidejűleg teljesíteni kell a tevékenységet lezáró adóbevallás időszakát megelőző azon időszakokra vonatkozó adóbevallási kötelezettségeket is, amelyek teljesítésének határideje a tevékenységet lezáró bevallás benyújtásakor még nem járt le.

Bevallások típusa **D1.**

Kényszertörlési eljárás esetén a **tevékenységet lezáró adóbevallás időszakát követően** teljesítendő bevallási kötelezettséget az Art. általános rendelkezései szerint kell teljesíteni.

Bevallások típusa **D2.**

¹⁶ Ctv. 118/A. § és 118/B §

¹⁷ Art. 33.§ (3) c) és (12) bekezdés

A **kényszertörlési eljárás befejezését követően** az Art. rendelkezései szerint soron kívüli bevallást kell benyújtani a bevallással még le nem fedett időszakról, a bevallási kötelezettséget kiváltó eseményt, azaz a cégjegyzékből történő törlést követő 30 napon belül.

Bevallások típusa **M**.

A **kényszertörlési eljárás alá került adózó gazdasági tevékenységet nem végezhet¹⁸, továbbá a társasági adónak sem alanya¹⁹.**

A bevallás benyújtásával egyenértékű, ha az adózó az adó- és vámhatóság által rendszeresített „NY” jelű elektronikus űrlapon nyilatkozik arról, hogy az adott bevallás benyújtására az adott időszakban azért nem került sor, mert adókötelezettsége nem keletkezett. Az NY jelű elektronikus űrlapot a „D2” jelzésű, adókötelezettséget nem tartalmazó bevallások esetében lehet használni.

Végelszámolásból, kényszer-végelszámolásból kényszertörlés alá kerülő adózók benyújtandó bevallásai:

Végelszámolást követően elrendelt kényszertörlési eljárás esetében a végelszámolásra vonatkozó szabályok szerint kell a bevallási kötelezettséget teljesíteni.

Bevallások típusa **V3**.

Ezt követően a **kényszertörlési eljárás kezdő napja után** teljesítendő bevallási kötelezettséget az Art. általános rendelkezései szerint kell teljesíteni.

Bevallások típusa **D2**.

(Amennyiben a kényszertörlés kezdő napja nem a végelszámolási eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedését követő nap, abban az esetben a jogerőre emelkedést követő nap és a kényszertörlési eljárás kezdő napját megelőző nap közötti időszak tekintetében tevékenység záró bevallás benyújtása szükséges. Bevallás típusa: **D1**.)

A **kényszertörlési eljárás befejezését követően** az Art. rendelkezései szerint soron kívüli bevallást kell benyújtani a bevallással még le nem fedett időszakról, a bevallási kötelezettséget kiváltó eseményt, azaz a cégjegyzékből történő törlést követő 30 napon belül.

Bevallások típusa **M**.

Kényszertörlési eljárást követő felszámolási eljárás alá kerülő adózók benyújtandó bevallásai:

A kényszertörlési eljárást követő felszámolási eljárás esetén e törvény kényszertörlési eljárásra vonatkozó rendelkezései és a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény felszámolási eljárásra vonatkozó rendelkezései együttes alkalmazásával kell a bevallási kötelezettséget teljesíteni.

A kényszertörlési eljárást követően elrendelt felszámolási eljárás esetében a bevallási gyakorlatnak megfelelően az „utolsóként” D2 jelzéssel benyújtott bevallás időszakának záró

¹⁸ Ctv. 116. § (3) bekezdés

¹⁹ Tao tv. 5. számú melléklet 8. pont

dátumát követő naptól a felszámolási eljárás kezdőnapját megelőző napig terjedő időszakra kell a tevékenységet lezáró bevallásokat **F1** jelzéssel benyújtani, függetlenül attól, hogy a kényszertörlési eljárás befejezésének dátuma nem a felszámolási eljárást megelőző nap.

A cég korábbi vezető tisztségviselőjét vagy ha a kényszertörlési eljárást végelszámolás előzte meg vezető tisztségviselő hiányában a volt végelszámolót az adó- és vámhatóság mulasztási bírsággal sújthatja, amennyiben a kényszertörlési eljárással kapcsolatos adókötelezettségek teljesítését (pl. tevékenységzáró bevallások benyújtása) elmulasztotta.²⁰

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

²⁰ Art. 14. § (4) bekezdés